

végzés

Rendelkező rész

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2016. október 15. napján meghozott és kihirdetett 4.B.V.33.176/2016/3. számú ítéletével ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kifosztás büntetében [Btk. 366. § (1) bekezdés c) pont I. fordulat].
- [2] Ezért őt 3 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 100 napi tétel pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg. Kimondta, hogy az I. rendű terhelt a szabadságvesztés büntetés 2/3 részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [3] Rendelkezett az I. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásába történő beszámításáról, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, továbbá a bűnügyi költség viseléséről.
- [4] Elrendelte a Budapesti II. és III. kerületi Bíróság 6.B.1483/2013/28. számú ítéletével kiszabott 2 év - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - valamint a Budapesti II. és III. kerületi Bíróság 4.B.1116/2013/24. számú ítéletével kiszabott 2 év - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetés végrehajtását.
- [5] Az elsőfokú ítélet ellen az I. rendű terhelt és védője által bejelentett fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. március 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 26.Bf.V.12790/2016/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatta meg, hogy az előzetes fogvatartás beszámítására és a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést pontosította, a pénzbüntetést és az arra vonatkozó egyéb rendelkezéseket mellőzte, továbbá a magánfél polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította. Egyebekben az I. rendű terheltre vonatkozó részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II.

1.

- [6] A jogerős ügydöntő határozat ellen ... I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt arra hivatkozással, hogy a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetés kiszabására került sor.
- [7] A felülvizsgálati indítvány szerint az autóbusz biztonsági kamerájának felvétele és az arról készített rendőri jelentés alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a sértett a szomszédos ülés ülőlapjára tette le 02 óra 25 perc körüli időben a táskáját, nem pedig szorosan a teste mellé.

- [8] A Btk. 366. § (1) bekezdés c) pont I. fordulata szerint minősülő kifosztás büntette e tényállás alapján nem állapítható meg a terhére, mert a táska nem volt semmilyen fizikai kontaktusban sem a sértettel, sem a ruházatával. Így a cselekmény helyes minősítése a Btk. 370. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás vétsége.
2.
- [9] A Legfőbb Ügyészség a BF.1156/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta, és a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.
- [10] Kifejtette, hogy a jogerős ítéletben megállapított és így a felülvizsgálat során irányadó tényállás alapján az I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény minősítése törvényes. A késő éjszakai órákban a gyér utasszámmal közlekedő buszon, a hátsó ülésen foglalt helyet a magányosan alvó sértett, aki a közvetlenül mellette lévő székre helyezte a táskáját. Ebből az I. rendű terhelt és társa számára egyértelmű volt, hogy a táska a sértetthez tartozik, azt ő birtokolja, továbbá, hogy a sértett védekezésre képtelen alvó állapotban van.
- [11] A cselekmény minősítése tekintetében döntő jelentősége annak van, hogy a bűncselekmény elkövetésére, a sértett bűncselekmény elhárítására korlátozottan képes állapotának a felhasználásával került sor.
- [12] Mindezek alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.B.V.33.176/2016/3. számú ítéletének, illetőleg a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 26.Bf.V.12790/2016/14. számú ítéletének hatályában fenntartását indítványozta ... I. rendű terhelt tekintetében.
3.
- [13] Az I. rendű terhelt és a védő a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára észrevételt nem tett.

III.

- [14] A Kúria azt állapította meg, hogy az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan.
1.
- [15] A felülvizsgálat a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás alapul vételével vehető igénybe.
- [16] A törvény tételesen megjelöli azokat az okokat, amelyekre hivatkozással helye van a rendkívüli jogorvoslatnak. A felülvizsgálatot megalapozó büntető anyagi jogsértéseket a Be. 649. § (1) bekezdése, az eljárási szabálysértéseket e § (2) bekezdése határozza meg.
- [17] Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát - tartalma szerint - a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott okból terjesztette elő. A szerint a büntető anyagi jog szabályainak

megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

2.

- [18] A rendkívüli jogorvoslatként szabályozott felülvizsgálati eljárásban a Be. 650. § (2) bekezdése alapján a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényálláshoz kötve van. A felülbírálat során a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. Ennek megfelelően a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó és a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozatban megállapított tényállás nem támadható. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [19] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [20] A Kúria mindezekre tekintettel a jogerős ügydöntő határozatot az abban rögzített tényállás alapulvételével, a felülvizsgálati indítványban hivatkozott felülvizsgálati ok és - a Be. 659. § (6) bekezdés alapján, hivatalból - a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértések tekintetében bírálta felül.

3.

- [21] Az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában a terhére megállapított kifosztás büntettének a minősítését vitatta.
- [22] A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a vádlottak az autóbusz leghátsó ülésorán ülő, alvó sértettre figyeltek fel, aki a táskáját a tőle közvetlenül jobbra lévő ülésre helyezte (Fővárosi Törvényszék 26.Bf.V.12790/2016/14. számú ítélet 3. oldal 3. bekezdés). ... I. rendű terhelt 3 óra 33 perckor az alvó sértett helyzetét kihasználva, mellőle elvette a sértett táskáját, és azt továbbadta a mellette álló II. rendű terheltnek. A táska, valamint a benne lévő dolgok, ékszer és készpénz értéke 66.000 forint volt (Pesti Központi Kerületi Bíróság 4.B.33.176/2016/3. számú ítélet 3. oldal 2. bekezdés).
- [23] A Btk. 366. § (1) bekezdésében meghatározott kifosztás büntettét az követi el, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett a) úgy vesz el mástól, hogy evégből lerészegíti, vagy bódult állapotát idézi elő, b) az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak, illetve az élet vagy a testi épség elleni

közvetlen fenyegetés hatása alatt álló személytől vesz el, vagy c) védekezésre képtelen, illetve a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékosságánál fogva korlátozottan képes személytől elvesz.

- [24] Az Btk. 366. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott bűncselekmény megállapítása szempontjából annak van jelentőséggel, hogy a passzív alany (sértett) védekezésre képtelen személy, illetve helyzeténél vagy állapotánál fogva csak korlátozottan képes a bűncselekmény felismerésére, vagy elhárítására. Lényeges, hogy a passzív alany ezen állapotát nem a terhelt magatartása idézi elő, mert ennek megállapíthatósága esetén a cselekmény már rablásnak minősülhet.
- [25] Az elkövetőnek észlelnie kell a passzív alannak azt az állapotát, amely lehetővé teszi, illetve megkönnyíti számára a dolog eltulajdonítását. Ha a passzív alany védekezésre képtelen, illetve a bűncselekmény felismerésére képtelen vagy korlátozottan képes állapota az eltulajdonítás végrehajtása szempontjából közömbös, akkor a kifosztás büntettének a megállapítása kizárt. Ha például a passzív alany a szomszédos szobában alszik, és az elkövető nem is tud az ottlétéről, az eltulajdonítás szempontjából a passzív alany alvó állapota közömbös (BH 2016.166.).
- [26] A testi közelség és a fizikai birtoklás egymástól eltérő fogalmak. A kifosztás vizsgált fordulatának a megállapítása körében annak van jelentősége, hogy a sértett a ténylegesen a birtokában lévő dolog elvételét az alvó állapota miatt nem tudja megakadályozni. Az elkövető oldaláról pedig annak van jelentősége, hogy az elkövető felismerje (tudja), hogy az általa eltulajdonítani kívánt dolog a passzív alany (sértett) birtokában van, aki a bűncselekmény elkövetésének felismerésében, vagy az ellene való védekezésben (annak megakadályozásában) alvó állapotánál fogva korlátozva van, és ez teszi lehetővé, illetve könnyíti meg a bűncselekmény elkövetését, azaz a dolog elvételét.
- [27] A jogerős ítéletben megállapított tényállás alapján az I. rendű terhelt felfigyelt a busz hátsó ülésorán ülő sértettre, aki aludt és a mellette lévő ülésen egy táska volt. E tények ismeretében tulajdonította el a sértett táskáját. Ennek alapján pedig az alapügyben eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy az I. rendű terhelt a sértett táskájának eltulajdonításakor kihasználta az alvó sértett védekezésre képtelen állapotát, ami megkönnyítette cselekménye végrehajtását.
- [28] A lopás megállapítására csak abban az esetben kerülhetett volna sor, ha a táska elvétele ugyanolyan módon lehetséges lett volna akkor is, ha a sértett ébren (azaz védekezésre képes állapotban) lett volna.
- [29] Mindezek alapján a Kúria az alapügyben eljáró bíróságokkal egyezően azt állapította meg, hogy az I. rendű terhelt terhére megállapított kifosztás büntettének a minősítése törvényes.

4.

- [30] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja értelmében a jogerős

ítéletben kiszabott büntetés revíziójára csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására.

- [31] Miután az elbírált bűncselekmény minősítése törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta (EBH 2011.2387.).
- [32] A kifejtettek alapján a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva, és miután hivatalból vizsgálendő ún. abszolút eljárási szabálysértést [Be. 659. § (6) bekezdés] sem észlelt - az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a megtámadott határozatot az I. rendű terhelt tekintetében - Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján - hatályában fenntartotta.
- [33] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki.

Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul azzal, hogy azt a Kúria - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

, 2019. február 11.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő